

Když Bůh mění naše plány

Listuji ve starém křesťanském kalendáři, který jsem si před lety přivezl ze zahraničí. Na každý den je v něm uvedený verš z Bible a k němu je připojený přiléhavý citát. Jeden z nich nyní obzvláště upoutal moji pozornost. Je to verš z knihy Přísloví 19,21 (uvádím překlad SNC): „Člověk si vytvoří mnoho plánů, jisté však je jen to, co řídí Bůh“. A u něj je výstižný citát: „Chceš-li pobavit nebo rozesmát Boha, oznam mu své plány.“ Vůbec si nemyslím, že Bůh je škodolibý, ale pevně věřím, že nejde o nadsázky, když na několika místech v Bibli čteme, že se směje plánům a projektům některých lidí (Ž 2,4; 37,13; 59,9).

Otázkou našeho lidského „plánování“ se opakovaně zabývá 16. kapitola knihy Přísloví. Tam z textu vyplývá, že nám lidem je vlastní – a dokonce je to i správné, když si plánujeme budoucí záležitosti. Bůh si přeje, abychom používali svůj rozum, vyhledávali rady druhých a plánovali, ale přitom čeká, že jako jeho následovníci své jednání vždy podřídíme jeho vůli: „Člověk se snaží obhájit všechno svoje konání, ale Bůh zkoumá všechny naše pohnutky. Spolehej na Hospodina ve všem, co činiš, a tvé plány se zdaří... Člověk si dělá plány, ale poslední slovo má Bůh.“ (Př 16,2-3.9) Nikdy bychom neměli zapomenout, že sami se ve svých názorech a postojích můžeme mýlit. Zde platí, že nám lidem se „leckerá cesta zdá být přímá, ale nakonec vede k smrti“ (Př 16,25).

Od nebezpečí omylů nebyli uchráněni ani Ježíšovi učedníci. Jejich postoje a názory se měnily podle toho, jak je ovlivňovalo prostředí, ve kterém se právě nacházeli a jak kolísala jejich víra. Z Písma víme, že Pán je musel často důrazně napomenout. Když utišil bouři, byli s ním v jednom člunu, a přece jim musel vytknout: „Proč se bojíte? Kde je vaše víra?“ A místo, aby je tato zkušenost upevnila ve víře v Krista, tak si položili otázku: „Kdo to vlastně je?“ (Mt 8,26.27).

Při jiné příležitosti znovu vidíme, jak se opět s názorem na Ježíše potýkali. V té době byli židé přesvědčeni, že před příchodem Mesiáše se musí objevit Eliáš, Jeremiáš nebo některý jiný ze starozákonních proroků. Matouš naznačuje, že k tomuto současnému „politickému názoru“ se klonili i Ježíšovi nejbližší. Jedině Petr rázně vyznal, že Ježíš je Kristus, Syn živého Boha. A když jeho prohlášení Ježíš před všemi učedníky následně potvrdil, tak jim přikázal, aby zatím nikomu neříkali, že on je očekávaný Mesiáš (Mt 16,20).

Po tomto rozhovoru s učedníky Matouš zaznamenává emotivní diskuzi Petra s Ježíšem. Na ní si můžeme ověřit, jak příkrý je rozpor mezi realitou a naším plánováním. Ježíš před učedníky odhaluje božský plán. Oznamuje, že půjde do Jeruzaléma, kde bude mnoho trpět a nakonec ho tam usmrtí. Petr mu to však rozmlouvá a utěšuje ho, že se mu nic takového nestane. (Mt 16,21-23) A všimněme si, že Matouš zde ukazuje, jak Ježíš náhle změnil zaměření rozhovoru. Už nemluvil o tom, co se vztahovalo bezprostředně k nejbližším dnům a co se týkalo jenom učedníků, ale dal návod, jak musí žít a plánovat každý, kdo se rozhodne stát jeho následovníkem: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne...“ (Mt 16,24).

Učedníci dobře rozuměli tomu, co znamená vzít kříž a následovat Ježíše. Římané popravovali zločince ukřižováním a každý odsouzený si sám musel donést kříž na popraviště. Vzít kříž a následovat Ježíše znamená podle toho obrazu nový postoj k plánování. Znamená

to odložit některé záležitosti, které pro nás byly do té doby důležité. V překladu Slovo na cestu je v zájmu větší srozumitelnosti tento oddíl tlumočen takto: „Kdo mě chce následovat, přestaň myslet na sebe, neboj se pro mne trpět a pojď za mnou. Každý, kdo by si chtěl život zachovat pro sebe, ztratí ho. Kdo mi odevzdá svůj život, ten ho získá. Co člověku prospěje, když získá celý svět a ten skutečný život ztratí? Co může vyvážit hodnotu věčného života?“ (Mt 16,24-26).

Následovat Ježíše podle této výzvy znamená ochotu změnit své plány a podřídit se podmínkám a okolnostem, které cesta za Ježíšem představuje. Nastoupit tuto cestu znamená učinit již první kroky s bezmeznou vírou v Boží vedení. Někdy to vyžaduje opustit zdánlivě kladné stránky pozemského života, jako je pohodlí, popularita, moc nebo i finanční jistota. A protože na této cestě přijímáme jiné morální zásady a cíle, než mají ostatní lidé, může se stát, že i postoje některých lidí k nám se změní.

Důležité však je, že od chvíle, kdy začneme ve svém plánování počítat s Ježíšem, upevní se i náš vztah s ním. Evangelista Jan tlumočí jeho vzkaz pro nás: „Zůstanete mými přáteli, budete-li jednat v souladu se mnou. Nejste už mými sluhy, protože sluha se nevzná v úmyslu svého pána. Řekl jsem vám s důvěrou vše, co vím od Otce, a proto jste se stali mými přáteli.“ (J 15,14-15).

Přijmout Boží plány a podřídit se jim tedy neznamena slepé otroctví. Křesťanská poslušnost nemá příchuť hořkosti. Je to výsada, že nám Král vesmíru a náš Zachránce odhaluje své záměry, ukazuje cestu, po které máme jít a nabízí nám nejenom rady, ale i pomoc, protože se stáváme spolupracovníky na jeho díle.

Závěrem nemohu jinak, než připomenout skutečnost, která by nás měla přivést ke srovnání: Kdykoli nemůžeme uskutečnit své záměry, které jsme postavili nad Boží úmysl a plán, tak prožíváme zklamání a bolest, protože se nám zdá, že o něco přicházíme, že něco ztrácíme. Jestliže jsme ovšem nastoupili cestu za Ježíšem a svěřili mu svůj život, pak se netrapme, když někdy změní naše plány. Pamatujme, že za každou změnou a zdánlivou ztrátou má pro nás něco nového, neočekávaného a mnohem cennějšího, než po čem jsme toužili.

Vím, o čem píšu, je to moje osobní zkušenost.

Jiří Drejnar

